

[Taanquist]

ATP's bestyrelse fremkom et forslag om ændring af ATP-loven, og allerede dengang var det hårdt tiltrængt. Der var ikke tale om omfattende ændringer og især ikke om ændringer i ATP-lovens grundlæggende principper, men der er nogle bestemmelser, som dels aldrig har været helt accepteret af medlemmerne, dels aldrig har været rigtigt forstået. Dette er blevet understreget af de mange henvendelser, vi har fået, siden ATP-bestyrelsens forslag blev refereret i dagspressen, og jeg tror også, at den senere tids læserindlæg i dagbladene siger noget om, hvor meget det betyder for folk, når vi laver regler, der er uforståelige eller ude af trit med den almindelige opfattelse.

Vi har længe ventet på, at arbejdsministeren skulle komme med et udspil, men da der ikke var tegn på, at et sådant ville komme, valgte Socialdemokratiet at fremsætte sit eget beslutningsforslag nr. B 69 for i det mindste at få arbejdsministeren ud af busken og for at få startet diskussionen her i Folketinget. Jeg hørte godt, at arbejdsministeren sagde, at regeringens forslag ville være kommet under alle omstændigheder. Jamen det havde vi ikke fået noget tilsagn om, og der var ikke stillet os noget håb i udsigt om, at arbejdsministeren ville fremsætte et sådant forslag, og derfor følte vi os nødsaget til i det mindste at få startet diskussionen her i Folketinget ved at fremsætte vort beslutningsforslag. Jeg skal senere vende tilbage til beslutningsforslaget som ordfører for forslagsstillerne i den rette orden i ordførerrækken.

Om regeringens forslag vil jeg sige, at der er nogle dele, vi er uenige i, medens der er andre dele, som vi håber vi kan forhandle os til rette om – og jeg er da glad for, at arbejdsministeren også understreger, at vi sandsynligvis kan finde enighed om alle punkterne her – og der er nogle andre dele, som vi umiddelbart er helt enige i, men som vi bare ikke har fundet det hensigtsmæssigt at tage med i vort beslutningsforslag.

Vi er selvsagt ikke enige med arbejdsministeren i forslaget om den ydelse, der skal udbetales, hvis et medlem dør inden det 67. år. Vi foreslår, som det ses af vort beslutningsforslag, en ydelse til de efterladte, der er størst på et tidspunkt, hvor der er forsørgerbyrder, og hvor det er vanskeligst at omstille sig til tabet af en ægtefælles eller en samlevers indkomst. Der er vi åbenbart uenige med arbejdsministeren, men lad os se på det under udvalgsarbejdet.

Jeg mener, at arbejdsministerens antydning af, at der tages noget fra de ældre og gives til de yngre, er forkert. Vi har ligesom arbejdsministeren foreslået en overgangsordning, der påvirker, at de nuværende ældre ikke lider noget tab som følge af nyordningen, og dermed kan vi se med helt friske øjne på, hvordan vi skal bruge den del af det samlede pensionsbeløb, der i dag bruges til ægtefællepensionen, så folk i højere grad føler, at deres penge ikke er spildt, hvis de dør, inden de bliver 67 år.

Arbejdsministeren har heller ikke stillet noget forslag om, hvorledes man tilgodeser dem, der på grund af langvarige dagpengeperioder, især arbejdsløshedsperioder, ikke optjener ret til fuld ATP. Så vidt jeg kan skønne, er det også et forhold, der især berører kvinder, fordi de oven i eventuelle arbejdsløshedsperioder i mange tilfælde også har en, to, tre eller flere barselperioder, hvor der ikke indbetales ATP-bidrag, og det er da meningsløst, at de af den grund skal straffes i den sidste ende.

Derimod er vi altså enige med arbejdsministeren i, at der bør skabes mulighed for, at mindre pensionsydelser udbetales som engangsbeløb, og at de indbetalte ATP-bidrag gøres ens for timelønnede og månedslønnede, sådan som vi også selv har foreslået.

Vi er enige i, at kravet om 10 års medlemskab og 10 års ægteskab for at få del i engangsydelsen til de efterladte ændres, så der alene kræves 3 måneders ægteskab.

Vi mener også, at en efterladt samlever bør have ret til ydelsen, men hvis det rejser for mange juridiske problemer lige nu, er vi da villige til at vente med at se på det til senere for ikke at forsinke vedtagelsen af dette forslag.

Vi mener heller ikke i Socialdemokratiet, at der bør ske ændring i forholdet mellem den del af pensionsbeløbet, der anvendes til egenpension, og den del, der anvendes til de efterladte, det vil sige, at de ca. 12 pct. af pensionsbeløbet fortsat anvendes til sidstnævnte formål.

Jeg skal ikke undlade at bemærke, at reglerne for, hvordan man beregner ATP, er utrolig indviklede, og med det af arbejdsministeren fremsatte forslag er det blevet endnu mere indviklet. Jeg tror ikke, der er nogen, der ved at læse loven kan danne sig noget overblik over, hvor stor vedkommendes pension bliver.

Men lad mig til slut udtrykke vor tilfredshed med arbejdsministerens tidsplan. Vi kan ikke